

KOMPARATIVNA ANALIZA EPISTEMOLOŠKIH STAVOVA STUDENATA UNIVERZITETA U NOVOM SADU

Aleksandar Vlahović¹, Sanja Tomić¹

¹Medicinski Fakultet Univerziteta u Novom Sadu, Hajduk Veljkova 3, Novi Sad,
Republika Srbija

Sažetak. Ovo mešovito istraživanje imalo je za cilj da ispita i upoređi epistemološka uverenja studenata Univerziteta u Novom Sadu oslanjajući se na Biglanovu klasifikaciju akademskih disciplina. Epistemološka uverenja — shvatanja pojedinaca o prirodi znanja i procesa učenja — igraju ključnu ulogu u načinu na koji studenti pristupaju učenju, rešavanju problema i usvajanju novih informacija, što je od suštinskog značaja za njihov akademski razvoj. Kvantitativni deo istraživanja je sproveden kao analitičko-deskriptivna, komparativna studija preseka. Podaci su prikupljeni u periodu od januara do marta 2024. godine. 387 studenata je anketirano korišćenjem multidimenzijalnog upitnika za procenu epistemoloških stavova. Kvantitativna analiza je sprovedena pomoću neparametrijskih statističkih metoda u SPSS 27 softveru. Nakon kvantitativne analize, 10 studenata je nasumično izabrano za kvalitativnu analizu. Uz pomoć MAXQDA softvera za kvalitativnu analizu podataka sprovedena je tematska analiza na osnovu transkripta polustrukturisanih intervjuja. Rezultati faktorske analize potvrdili su strukturnu validnost predloženog modela. Rezultati ukazuju da studenti poseduju razvijena epistemološka uverenja ($p < 0,001$; $r = 0,840$). Uverenja o procesu učenja pokazala su se sofisticiranijima od stavova o prirodi znanja ($p < 0,001$; $r = 0,585$) kod većine ispitanika ($n = 222$). Nisu uočene značajne razlike u odnosu na Biglanovu klasifikaciju akademskih disciplina ($p = 0,066$; $p = 0,552$; $p = 0,461$). Kvalitativnom analizom istaklo se pet tematskih celina: studenti znanje vide kao promenljivo i međusobno povezano; učenje doživljavaju kao proces koji zahteva razumevanje i primenu; ističu važnost istrajnosti i unutrašnje motivacije pri savladavanju složenog gradiva; sposobnost za učenje povezuju sa unutrašnjim predispozicijama i spoljašnjim faktorima; a obrazovanje smatraju ključnim za lični i društveni razvoj. Ovo istraživanje pruža detaljan uvid u studentska shvatanja znanja i učenja, ističući značaj obrazovnih strategija usmerenih na razvoj dubljih epistemoloških uverenja.

Ključne reči: Epistemološka uverenja, visoko obrazovanje, Biglanova klasifikacija, mešovita studija

COMPARING EPISTEMOLOGICAL BELIEFS ACROSS ACADEMIC DISCIPLINES: A MIXED-METHODS STUDY

Aleksandar Vlahovic¹, Sanja Tomic¹

¹Medical Faculty of University of Novi Sad, Hajduk Veljkova 3, Novi Sad,
Republic of Serbia

Abstract. This mixed-methods study examined and compared the epistemological beliefs of university students in Serbia across various academic disciplines, using Biglan's classification of fields of study. Epistemological beliefs—individuals' conceptions of knowledge and learning—play a key role in shaping how students approach studying, problem-solving, and assimilating new information, all of which are essential for academic development. The quantitative part was designed as a cross-sectional, analytical-descriptive, and comparative study with data collected between January and March 2024. 387 students were surveyed using a multidimensional epistemological beliefs questionnaire, and the data was analysed using non-parametric statistical methods in SPSS 27. For the qualitative part, 10 students were randomly selected for semi-structured interviews, and thematic analysis was utilized to reveal key themes using the MAXQDA Software. Results of CFA analysis confirm the structure validity of the proposed model. Findings indicate that students possess sophisticated epistemological beliefs ($p < 0.001$; $r = 0,840$). Beliefs about learning were found to be more developed than the beliefs about knowledge ($p < 0.001$; $r = 0.585$) in majority of participants ($n = 222$). No significant differences in beliefs were found between students across Biglan's broader disciplinary categories ($p = 0.066$; $p = 0.552$; $p = 0.461$). Qualitative analysis revealed five key themes: students viewed knowledge as evolving and interconnected; emphasized that learning occurs through understanding and application; valued persistence and intrinsic motivation in managing complex material; saw learning ability as shaped by both internal and external factors; and perceived education as essential for personal and societal development. The integration of quantitative and qualitative findings offers a comprehensive understanding of how students conceptualize knowledge and learning, highlighting implications for educational practices aimed at fostering deeper epistemological development.

Key words: Epistemological beliefs, Higher education, Biglan's Classification, Mixed-method research